

Publicatie Datum: 2017-12-29 12:15

Door Casper Brack

Bron: KPMG, Axon en VWS

De analyse van KPMG geeft een overzicht van en vooruitblik op de sector van medische technologie en hulpmiddelen (MedTech). Dit rapport dient als feitelijke basis waarop minister Bruins beleid kan maken. Meer en meer kijken politici of ze kunnen besparen op MedTech en daarom heeft de minister op verzoek van de Tweede Kamer dit rapport geopenbaard.

In [het rapport](#) (pdf) ziet KPMG een toenemende toepassing van medische technologie en hulpmiddelen in de behandeling en ondersteuning van patiënten in ziekenhuizen, verzorgingstehuizen en thuiszorg. Voor het onderzoek keek KPMG naar zorg vergoed door de basisverzekering (Zvw), langdurige zorg (Wlz), gemeentelijke ondersteuning (WMO) en de aanvullende zorgverzekering.

Veranderend landschap

Snelle technologische ontwikkelingen zijn van invloed op de toepassing van MedTech bij patiënten en de innovaties volgen elkaar bovendien in toenemend tempo op. Hierdoor is het moeilijk te beoordelen welke innovaties op de lange termijn van toegevoegde waarde zijn voor de kwaliteit van zorg. Dat maakt de MedTech-markt in groeiende mate onvoorspelbaar. Ook [strengere Europese regelgeving](#) inzake de markttoegang van nieuwe medische hulpmiddelen (MDR, vanaf 26 mei 2020) en in-vitro-diagnostics (IVDR, vanaf 26 mei 2022) zal komend decennium de MedTech-markt beïnvloeden.

Aandeel MedTech Nederlandse zorgkosten

KPMG waardeert de medisch-technologische markt op €4,7 miljard, waarvan €2,4 miljard intramuraal en €2,3 miljard extramuraal. KPMG constateert bovendien een verschuiving van intra- naar extramuraal. Het aandeel van medische hulpmiddelen is €4,4 miljard en dat van in-vitro-diagnostics is €0,3 miljard. De MedTech-markt maakt ruwweg 5% uit van de totale zorgkosten in Nederland. In totaal wordt 85% van de MedTech in Nederland vergoed door de basisverzekering of vanuit gemeentes (WMO). De waardering verschilt van die van [Ecorys vorige maand](#), omdat het onderzoek van Ecorys enkel focust op de MedTech-uitgaven van ziekenhuiszorg.

Winstgevendheid

Naar schatting zijn er circa 500 tot 700 medisch-technologische leveranciers actief in de Nederlandse MedTech-markt, waarvan 95% tot 97% midden- en kleinbedrijf (tot 250 werknemers). Vanwege hun mogelijkheid consistente kwaliteit te leveren en op prijs scherper te concurreren, geven grotere ziekenhuizen veelal de voorkeur aan enkele grote leveranciers. Het afgelopen jaar bleek dat ziekenhuizen ook te maken hebben met tegenvallende prijsonderhandeling en gebrekkige kostenreductie aangaande [cardiologische](#) en [orthopedische](#) hulpmiddelen.

KPMG constateert dat de winstgevendheid voor leveranciers langzaam is gedaald tot naar schatting 10%. Budgetbeperkingen bij sommige ziekenhuizen, concurrentiedruk en druk vanuit zorgverzekeraars zijn hiervoor mogelijke oorzaken. De internationale samenwerking van ziekenhuizen blijft achter, vergeleken met bijvoorbeeld Duitsland. De Duitse MedTech-markt is bij benadering zes keer zo groot als de Nederlandse.

Internationale vergelijking marktwaarde MedTech

[because knowledge leads to success](#)

Trends

KPMG noemt enkele medisch-technologische trends die relevant zijn voor Nederland. Zo zetten ziekenhuizen in op minder invasieve technologieën, die mogelijk de behandelduur en complexiteit van de ingreep verminderen, en worden grote medische hulpmiddelen kleiner (bijvoorbeeld diagnostica die het mogelijk maken om laboratoriumtests aan het bed uit te voeren). De inzet van preventie groeit, vooral aangevoerd door e-health en smart apps. De gezondheidszorg wordt in toenemende mate gepersonaliseerd en medische technologie wordt meer op de individuele patiënt toegespitst. KPMG constateert een toenemend gebruik van smart apps die geïntegreerd zijn in medische hulpmiddelen, waardoor actuele patiëntendata toegankelijk is en de klinische besluitvorming verbeterd wordt. Patiëntendata-ondersteunende technologie, zoals draagbare hulpmiddelen en 'The Internet of Things' (IoT), maken een probleemloze aflevering van zorg op afstand mogelijk – ook in klinische en/of ziekenhuisomgeving.

Grote MedTech-leveranciers zetten stappen in hun bedrijfsvoering en servicemodellen richting het centraal stellen van de klant. Mogelijk zou de traditionele supply chain van MedTech in de toekomst verstoord kunnen worden door ontwikkelingen zoals VMI-systemen (Vendor Managed Inventory), IoT en directe sales door fabrikanten van medische hulpmiddelen in de extramurale markt.

Verdere toepassing MedTech

KPMG noemt drie factoren die het klimaat voor de nationale toepassing van MedTech vormen. Allereerst de regulering: de overheid moet zowel patiënten beschermen tegen onveilige hulpmiddelen als de toegang waarborgen van levensreddende hulpmiddelen. Ten tweede de financiële stimulansen, zoals subsidies. Hoewel de Nederlandse overheid substantieel investeert in start-ups, lijken investeringen in opschalend MedTech-mkb namelijk beperkt. Tot slot is ook de noodzaak tot innoveren van invloed. Medisch-technologische innovatie kan leiden tot kostenreductie in de zorg, en de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg stimuleren.

Minister Bruins [meldt in zijn reactie op het rapport](#) (pdf) dat hij een visie zal ontwikkelen waarin hij niet alleen naar de kansen wil kijken maar ook naar de uitdagingen voor de betaalbaarheid en kwaliteit van de zorg. Dat doet hij mede op basis van het KPMG-rapport en de aanstaande RIVM-horizonscan die gepland staat voor het voorjaar van 2018. Hierdoor zal het ministerie van VWS in aanloop naar de Europese regelgeving over MDR en IVDR het beleid effectief kunnen vormgeven. Daarnaast heeft de Tweede Kamer recentelijk een motie over [onderzoek naar de hulpmiddelenmarkt](#) aangenomen, waarover uiterlijk 1 juli 2018 uitkomst zal zijn. Hieruit blijkt dat politici in toenemende mate de blik richten op de MedTech-sector voor potentiële kostenbesparingen.